

MUUS JACOBSE

BIJBELSE GEDICHTEN

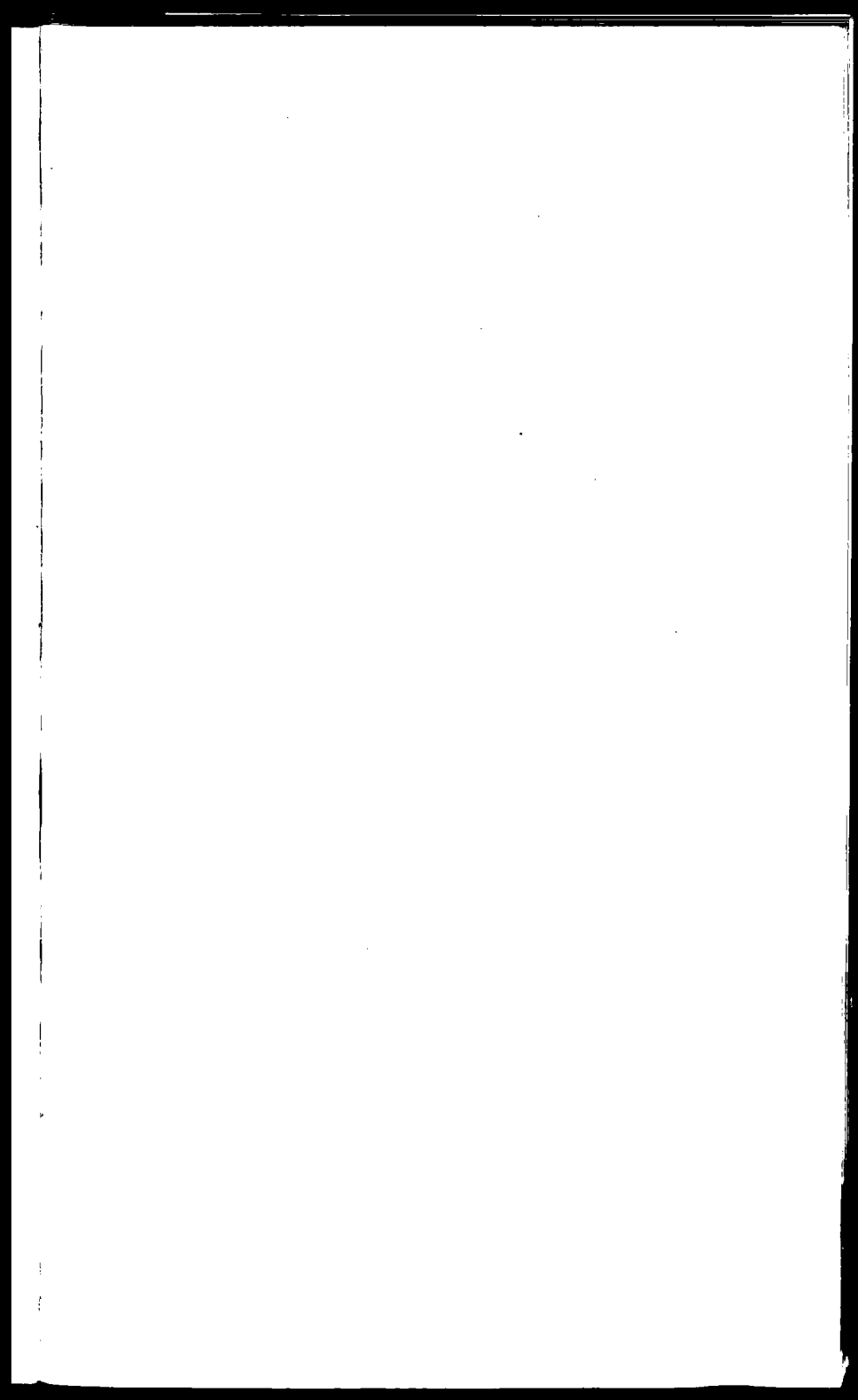

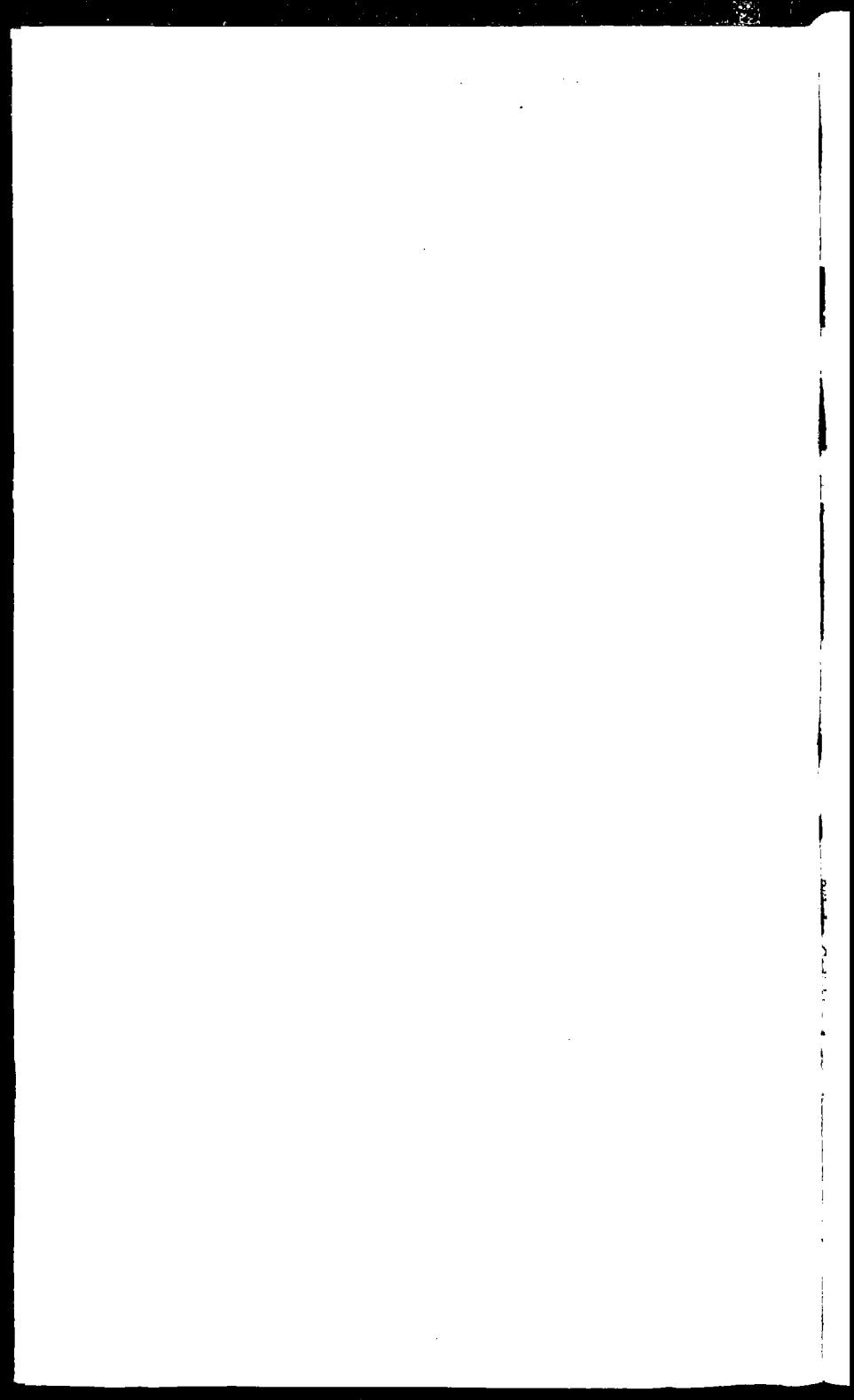
~~Bijz. Gev.~~

~~Weden~~

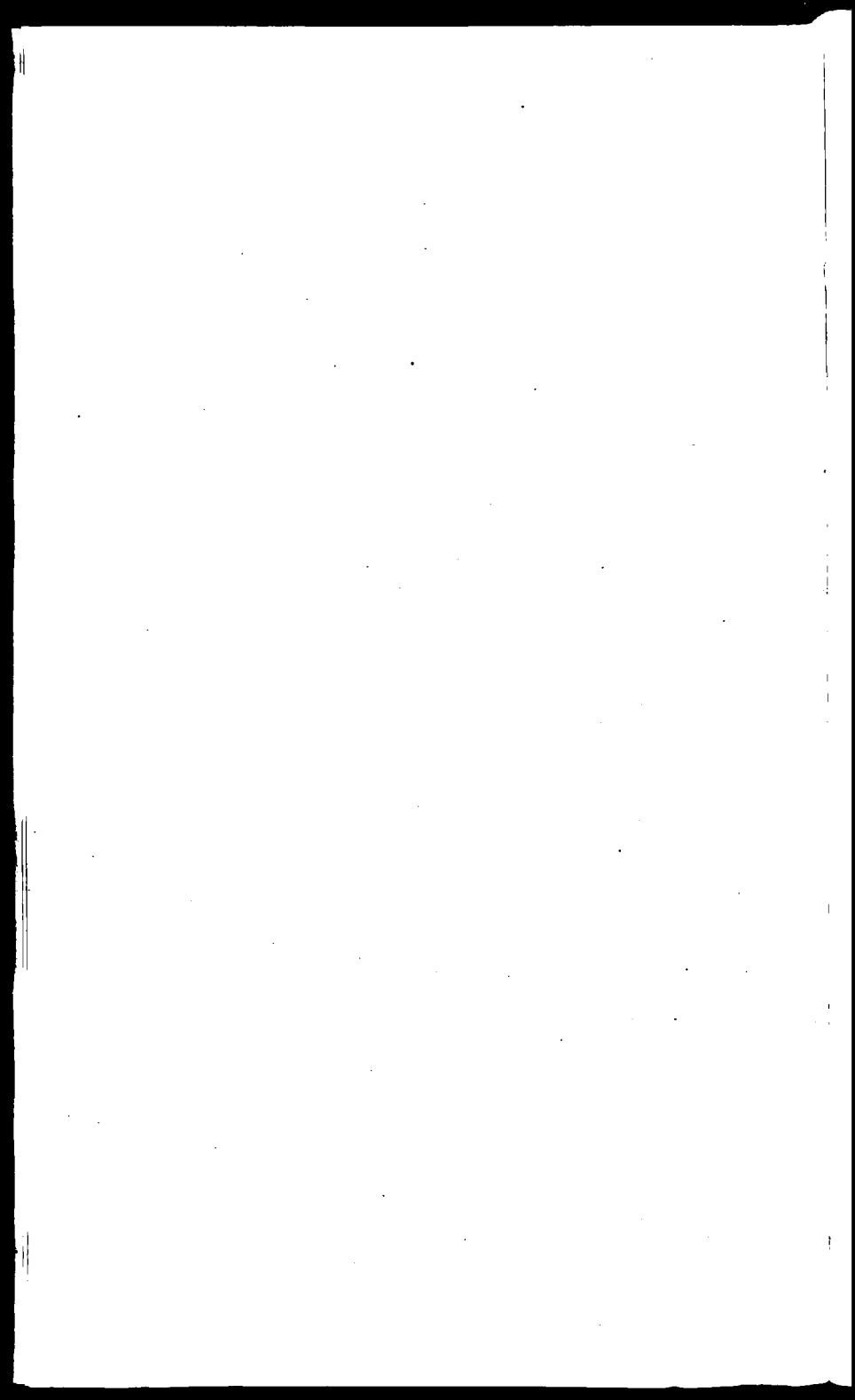
~~122~~

DEJONG 425

BIJBELSE GEDICHTEN

MUUS JACOBSE

BIJBELSE GEDICHTEN

40294

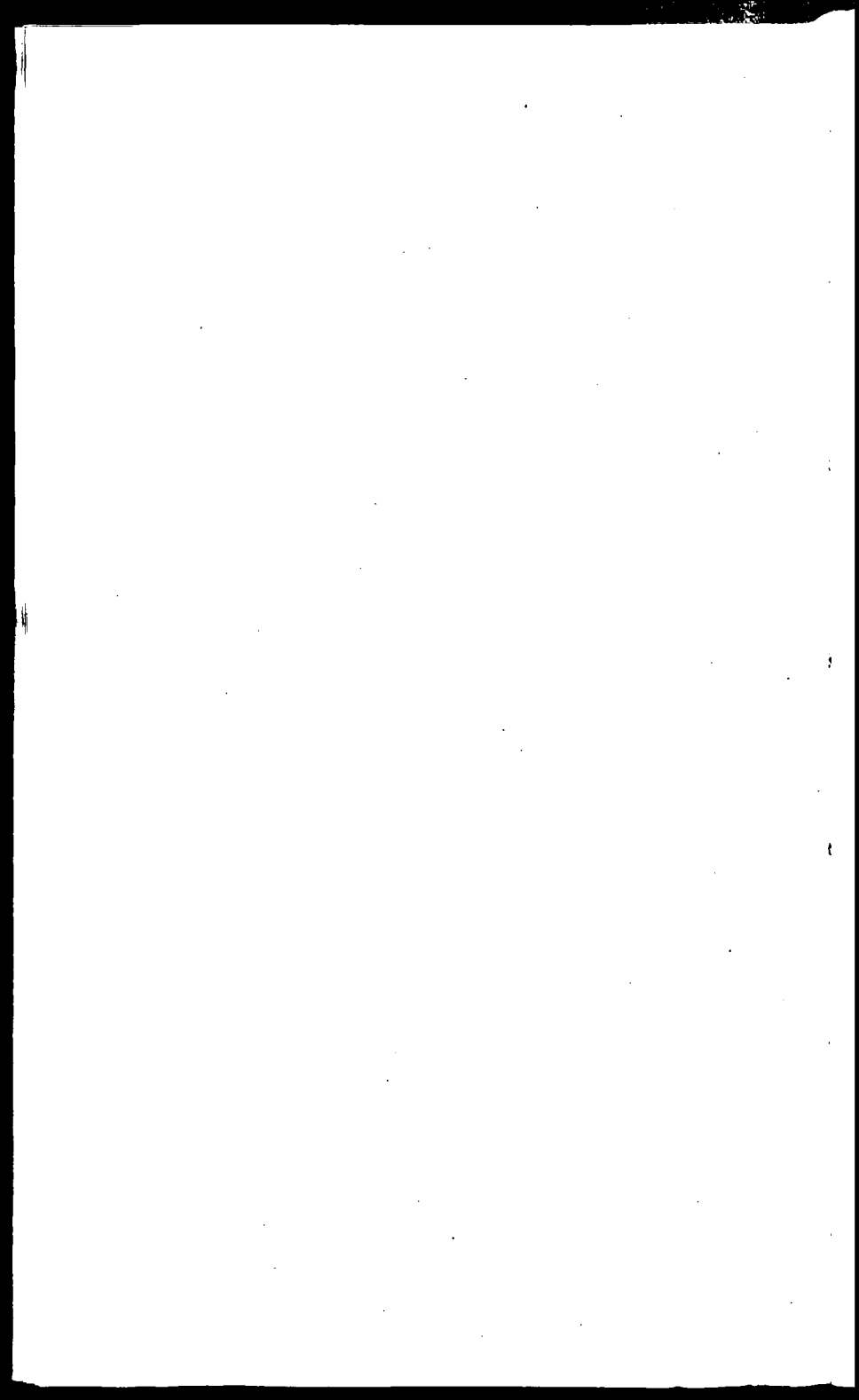

EEN WOORD VOORAF

De gedichten die hier uit verschillende bundels bijeen zijn gebracht, zijn ontstaan in een tijdperk van tien jaar (1929—1939), waarin de schrijver ervan zich in menig opzicht heeft ontwikkeld. Men moet in deze bundel dan ook geen strenge eenheid zoeken. Sommige van deze poëtische verbeeldingen sluiten zich nauw aan bij de bijbeltekst, andere zijn niet meer dan vrije fantasieën naar aanleiding van bijbelse motieven. Ook in het laatste geval werd de schrijver echter steeds bewogen door het verlangen om de bijbel voor zichzelf en zijn tijdgenoten tot een levend boek te maken, om oude waarheden op een nieuwe persoonlijke wijze te beleven. Ieder heeft zijn eigen weg tot het geloof, een dichter heeft ook de zijne.

De gedichten zijn niet gerangschikt naar de volgorde van hun ontstaan, maar zo dat zij kanttekeningen kunnen schijnen van iemand die de bijbel van het begin tot het einde doorleest. De schrijver weet dat zijn kanttekeningen voorbij zullen gaan zoals alle andere kanttekeningen. Men kan er de persoon en de tijd van die ze schreef uit leren kennen. Maar dan toch tijd en persoon zoals zij verbonden waren aan Gods Woord, dat stand houdt in eeuwigheid.

MUUS JACOBSE

A D A M

Hij dwaalde, zegenend al wat hij zag,
En gaf de dieren en de bloemen namen,
Elk naar zijn aard, wanneer zij tot hem kwamen
Onder de zon van elke nieuwe dag.

Maar 's avonds zocht hij droef het donker midden
En keerde tot de boom des levens, waar
Vooglen des hemels nestten bij elkaar,
Om daar in eenzaamheid tot God te bidden.

Onder de welving van de wereldboom,
Zijn tentzeil spannend voor de sterrenzalen,
Lag hij en sliep aan 't ademende water,
Wellend over de wortels. . . .

Sloeg de stroom

Niet met zijn hartslag mee? Werd bij het slapen
Niet aan zijn hart een ander hart geschapen?

DE A R K

Toen dan Methusalem doods oceaan
Over zijn zinkende herinneringen
Zag spoelen en van alle kanten dringen
Tegen het eiland van zijn oud bestaan,

Begreep hij plotseling de vreemde reis:
Hoe nú de broze bark met zijn bemanning
Wegvluchten ging uit onwilge verbanning
Om koers te zoeken naar het paradijs.

Hij wist de oorsprong, wist de doortocht niet.
Hij wist alleen dat hij een lang geslacht
Moest voorgaan als een teken door de nacht
Om het te leiden naar een nieuw verschiet.

NOACH

Toen Noachs hoog zwart schip de grond weer raakte,
Kroop hij verbijsterd in het morgenlicht:
Zijn mond greep en hij kneep zijn ogen dicht
En 't was of hij uit lange slaap ontwaakte.

En rillend rekte hij zich als een paard en
Hinnikte, dansend in de zonneschijn!
En hij was dronken van Gods jonge wijn
En strekte zich naakt op de nieuwe aarde.

Jafet en Sem zagen het wel en zwegen,
Maar Cham, brave burger, kon er niet tegen.
En Cham dacht: „Wat een rare vent!” en lachte.

Daarom zal Cham vervloekt zijn al de dagen!
Hij zal zijn teken op zijn voorhoofd dragen
En alle dichters zullen hem verachten!

DE AARTSVADER

De zeven eeuwen die hem overschenen,
Telkens als de zon klom over de rots,
Sloeg hij de ogen naar het oosten heen en
Zong hij de lofzang om de morgen Gods.

Achter zijn blauwe bergen, steile heining,
Veilig in de omschutting van zijn dal,
Zag hij zijn schapen in de luwte weiden
Tot de verstilling van de avondval.

Veilig achter zijn bergen, steile heining,
Donker gedoken in de grote nacht,
Zag hij zijn schapen slapen op de weiden
En staarde in het vuur en hield de wacht.

Dan dacht hij soms verwonderd aan zijn sterven
En sloeg de ogen naar het oosten heen:
Morgen klom de zon weer over de bergen,
Zoals zij zeven eeuwen hem bescheen.

Hij, ingescheept in zijn vergeten dal,
Voelde niet langer meer de stroom der tijden,
Veilig achter zijn bergen, steile heining,
Dromend voor anker aan de laatste wal.

MELCHIZEDEK

Hij was nog jong, toen God zei: „Abraham,
Wees machtig en trek uit, want uw vijanden
Geef ik u overwonnen in uw handen!”
En hij versloeg, tot hij bij Salem kwam.

Maar Melchizedek, die in Salem heerste
Als oudste van de priesters, grijs en stram,
Maakte zich op: toen zag zich Abraham
Opeens als een verloren zoon die keerde.

En Abraham zag de rechtvaardigheid
Onder een stervend ras. Zijn jonge kracht
Schaamde hij zich en knielde voor een zegen.

Maar Melchizedek ging hem kussend tegen
Met brood en wijn: „Op u heb ik gewacht!
Kom laat ons eten, morgen sterven wij.”

ABRAHAM IS OUD

O God, hoe spreidt gij deze avond tot een
Lenteërbarming op mijn dof gezicht!
Zal er nog nieuwe liefde gaan ontbotten
En openbloeien tot een nieuw gedicht?

Mijn dagen zijn voorbij en mijn gedachten
In dit oud lijf gestalteloos verdord:
Hij slaapt in mij de smartelijk verwachte,
Mijn zoon, mijn zoon, die nooit geboren wordt.

I Z A A K

Zwervende door het land der Filistijnen
Met al zijn have, speurend naar het water,
Vond hij de plek waar Abraham, zijn vader,
Gegraven had te midden der woestijnen.

De waterputten waren nu bedorven:
Zij lagen lang verstoven en vergeten,
Door Filistijnen spottend toegesmeten;
Toen Abraham, zijn vader, was gestorven.

Maar toen zij bij de oude bronnen kwamen,
Is Izaäk stil mompelend gaan graven
Om zich weer aan hun wateren te laven,
En fluisterde verrukt hun oude namen.

IZAAKS DOOD

„Ik zie de velden in de morgendauw,
Loop weer langs dit hol pad, voel hoe mijn hand,
Mijn jagersvuist de trillende boog spant.
De zon waait om mij en de lucht is blauw”

(„„Maar is dat al mijn lieve zoon Ezau?
Laat ik je kussen! Ja, je bent het, want
Ik proef de groene geuren van het land!
O ademen van aarde, kind en vrouw!””)

„En als ik aankom met de offerande
Der stervenden, zie ik zijn dode ogen
Glimlachen, en dan val ik neer en schrei

Maar bij de zegening der dode handen
Heb ik het wel verstaan, Wie hem en mij
Zo meesterlijk en teder had bedrogen.”

EZAU

Moeder, nooit maten wij elkanders zorgen,
Maar met een glimlach werd het hart misleid,
Omdat wij bang waren voor tederheid
En onze tranen voor elkaar verborgen.

Je riep mij uit de dood, maar ach, bemint
Nu meer dan mij die nà mij is gekomen,
Willig als was, de schaduw van je dromen,
Die mij vervolgt tot hij mij overwint.

Zie, ik ben niet als hij, ik ben als jij,
Want ik ben vrij en sterk en dien je niet,
En hij is laf voor wat je luim beval.

Moeder, die hem gemaakt hebt, maar niet mij,
Hij is de dood! Moeder, dat je hem liet,
Toen hij de zegen van mijn leven stal.

JOZEF IS NOG JONG

Als zon, maan, sterren buigen voor mij neer en
Wuivend groeten de rijpe korenschoven,
Weet ik met trots in mijn verliefde ogen
Mij van dit al de onaanrandbre heerser,

En denk ik wel eens: zou ik nu de dood geen
Verkoren buit zijn, nu nog geen ontberren
Met aardse droefheid mij heeft kunnen deren,
Omwikkeld door de mantel van mijn dromen?

Maar als ik oud moet sterven, zal, van tranen
En van veel rouwen schamel en gescheurd,
De dromenmantel die mijn ogen kleurt
Hun toch een teken zijn, en niet beschamen,
Van veel verloren en van veel getreurd
Te hebben, omdat zij zo veel bezaten.

JOZEFS DOOD

Toen Jozef sterven ging, riep hij zijn zonen.
En wenend sprak hij tot hen: „Blijf hier niet.
Keer weder naar het land dat ik verliet,
En denk aan mij, wanneer gij daar zult wonen.

Begraaf mij in de heilige vallei.
Daar bloeit de grijze tuin van de gedachten
Der dode vaders die op mij wachten:
De vaders wachten en wenen om mij.”

De dode vaders met witte baard
Kwamen en stonden om hem heen geschaard,
En zacht heeft hij geantwoord: „Zie uw knecht.”

De dode vaders, rondom geschaard,
Hebben hem met een glimlach aangestaard,
Hebben hun handen op zijn hoofd gelegd.

DE NIJLPRINSES

Zij heeft haar paleis in herfstige tuinen,
Dicht bij het ruisen van het oeverriet,
En iedere morgen komt zij om haar bruine
Lokken te tooien aan de stille vliet.

Glimlachend in haar eigen beeld gevangen
Droomt zij hoe één haar ziet en haar bemint,
En siddert op in plotseling verlangen
Om het ijl schreien van het verre kind —

Zij wiegt het aan haar borst, even vertederd
In de begoocheling: is het van haar?
Zo is het niet bedoeld, zij weet wel beter,
Reikt het al over met gracieus gebaar —

Dan wordt de herfst weer dieper en zij rilt.
Herfstnevel huivert om haar glanzend haar.
De stroom wordt langzaam grijzer en verstilt,
Dromend van herfst tot herfst in jaar na jaar.

JEFTA'S DOCHTER

Toen zij nog speelde op haar vaders erf en
Somber zijn oog over haar blijheid kwam,
Voelde zij eensklaps de verschrikking van
Zijn kind te zijn, door hem te moeten sterven. . . .

En angstig met de zusters van haar stam
Trok zij de zon na, hoog in het gebergte,
De droom te dromen die niet zou verderven:
Als zij een vrouw werd en een man haar nam. . . .

Maar na een lange tijd kwam zij alleen
Oostwaarts van het gebergte nederdalen
En zat en staarde in het slinkend licht.

En toen van achteren over haar heen
De schaduw boog, deed zij haar ogen dicht,
Omdat de vaderen haar kwamen halen.

MOZES' DOOD

Maar hij verlangde weg te zijn van hier,
Van al dat lastig volk dat hem zo hinderde,
En klom het bergpad dat naar boven slingerde
Om alleen te zijn als een stervend dier.

En weggekropen in het dicht geboomte,
Als in een veilig hol, glimlachte hij:
Hier, zo alleen, was het toch heel dichtbij,
Lief Kanaän waarvan hij altijd droomde.

En vreemde loomheid kwam: En als een kind
Dat wel verwonderd is („moet ik al slapen?
't Is nog zo licht") maar zich niet meer verzet
Omdat het dromen nu voorgoed begint,
Zo ging hij liggen om in slaap te raken,
Want hij herkende al van ver de tred.

AARONS STAF

Onder de wolken trekken witte zwanen,
Onder de bomen vallen bloesems af:
De vogels trekken uit dit land vandaan en
De bloesems vallen op Aärons graf.

Aärons stem riep ons bij onze namen,
Aärons staf leidde ons als een wolk,
Witter dan bloesems en dan wilde zwanen
Lokkend de voeten van een zwervend volk.

Aäron, roep ons weer bij onze namen:
Wij moeten verder dan Aärons graf!
Wij moeten voort achter de wilde zwanen,
De witte bloesems van Aärons staf!

BILEAMS TERUGKEER

Hij die de ster zag van Gods heiligheid,
Wien Israël verscheen in heerlijkheid,
Is tot een dwaas en een profeet gewijd.

Wien Israël in heerlijkheid verscheen,
Die zegent en kan zegenen alleen:
Zegenend moet hij door de wereld heen.

En wordt hij door de wereld niet gehoord,
Dan zadelt hij zijn ezel en gaat voort,
Geslagen om de dwaasheid van zijn woord.

Maar als de wereld niet zijn woord verstaat,
Dan zadelt hij zijn ezel en hij gaat
Met stille glimlach en met licht gelaat:

Want wie de ster zag van Gods heiligheid,
Gaat als een blanke dwaas ter eeuwigheid
En al zijn woorden zijn gebenedijd.

SIMSON IS BLIND

Rondom mij hoor ik lachen en gesol
Van kleine Filistijnen, mij tot spoed
Aanmanend en bespottend, nu ik moet
Malen, voortmalen, wroetend als een mol,

Gevangen in een eeuwig donker hol,
Waarin ik staag de grote molen drijf.
Zeeën en winden worstlen in mijn lijf
Een uitweg naar het licht en worden dol —

Maar eenmaal, God, wanneer uw bliksemschicht
Wrekend het voorhangsel des hemels scheurt,
Dat mijn twee ogen vast omspannen houdt,

Dan weet ik, dat Gij mij hebt opgericht
Een graf, een teken, waar de nazaat treurt
En zich herinnert wien het werd gebouwd.

S A U L

Diep in mijn hart brandt waanzin onverzadigd:
Schuw in mijn koningsmantel hul ik mij,
Maar in de stilte van mijn binnenkamer
Sla ik mij op het aangezicht en schrei.

O, als ik dood ben komen mijn vijanden!
Hoor, hoe men spottend om mijn naaktheid lacht!
Kom dan en redt mij van de muur der schande,
Mannen van Jabes, kom dan door de nacht!

Laat mij dan in een rode vlam verteren,
Die al mijn schande louterend verheelt.
Laat mij de verre luchten laaiend kleuren,
Purperen mantel om mijn schamel beeld.

DAVID TREURT OVER ABSALON

Zij was een koningsdochter en ik zei:
„Door jou zal ik eens koning zijn en leven!”
Toen heb ik Absalon omhoog geheven:
„Hier bèn ik!” — Maar zij lachte: „Dat is h́j!”

En hij werd koning in mijn plaats en heeft
Mij van zich afgestoten en ik vluchtte.
Maar ik zei tot mijzelf: „Wat zou ik zuchten?
Mijn zoon is koning in mijn plaats en lééft!”

Ik treurde niet toen hij mij wou verdrijven,
Want ieder heengaan was zo toch een blijven
En ieder afscheid was een nieuw begin.

Maar ach, wat zal ik, nu h́j ging, ik bleef,
H́j sterven moest, en ik, stervende, leef,
Leef, en mijn eigen leven overwin —

DAVID IS OUD

Oud zijn is eenzaam zijn. Al wat ik dacht,
Al wat ik had en was, ben ik vergeten.
't Is goed, ik ben een schakel van een keten
Tussen mijn vaadren en mijn nageslacht.

Mijn ogen zijn doelloos en traag geworden
En al mijn dagen even koud en arm
Van zitten bij het vuur en niet meer warm,
Van eten en niet meer verzadigd worden.

Is deze eenzaamheid het einde? Zou
Van huivering tot killer huiveringen
De winter krimpen om mijn kromme lenden?

Of is het oud-zijn wachten, tot de kou
Eens loom zich leggen zal en stramme vingers
Zich spreiden mogen in een zachte lente?

DAVID STERFT

Dit zei, stervende, David: „in mijn dromen
Heb ik het wel gezien, maar ik was bang de
Stralende glans te schenden met mijn handen
Als ik er, vlinder, zo maar aan zou komen.

Misschien dat jij het nog eens doen kunt, jongen.
Jouw handen zijn nog rein van bloed en zege.
Maak jij het lied dat in mij is verzwegen,
Mijn tempel waar ik nooit aan ben begonnen.”

Dan knikt vroom-luisterende Salomo,
Wetend hoe hij het doen zal: zo en zo,
Nietwaar? Ja ja, vader kan rustig sterven.

En Davids handen, bevende en zwaar,
Zoeken omhoog het zegenend gebaar
Of zij iets hieven dat geen wou beërven.

DAVID.

Dit zei stervende David: In mijn knechten
Heb ik het wel gezien, maar ik was bang de
Schuchtere glans te schenden met mijn handen,
Als ik er, vlieden, zo naar aan zou komen.

Misschien dat jij het nog eens doen kunt, jongen.
Jou handen zijn nog rein van bloed en zege:
Maak jij het lied dat in mij is verzwegen,
De tempel waar ik nooit aan ben begonnen.-

En jong breed-pralerige Salomo
Weet al hoe hij het doen zal, zo en zo.
Nietwaar? Ja ja, vader kan nooit sterven.

Dan berust David en zegent het maar
Om de suggestie van het geslaagd gebaar
Voor de aanwezigen niet te bederven.

—

IZEBEL

Toen zij met lichte stoet uit Sidon trok,
Hoog naast haar zonnekoning op de wagen,
Zag zij opeens dreigend op hem geslagen
Onder het volk dat somber oog, en schrok.

Zij wilde vragen — maar in verre dromen
Staarde haar liefste, bleek en afgewend.
Toen wist zij zeker dat hij had herkend
En dat de donkre man weerom zou komen —

Maar zij, toen 't duister haar bespringen wou,
Heeft het in duizelwitte dans vergeten,
Een bloesem, vallend aan de aarde trouw,

En haar gewaad lachend vaneen gereten,
En als een bruid, bereid en zonder rouw,
Naakt aan het venster van de dood gezeten.

NEHEMIA'S BEDEVAART

Hij was des konings schenker, uitverkoren
Onder de wijde schaar der hovelingen,
Maar het ver vaderland is in zijn oren,
Als een oud kinderlied ontwaakt, gaan zingen.

En 's konings schenker voelt zich een ontrouwe
En ziet zich trekken als een oude vrome
Om mijmerend Gods tempel te aanschouwen
En in de straten van Gods stad te dromen.

KERSTNACHT

Nu ben je naar de oude stal getrokken
In de erbarming van de eerste vlokken.

Maar als je huiverend je ogen sluit,
Ben je dan niet de uitverkoren bruid?

Zie je niet door het raam de engel turen,
Die bij je kwam in je verrukte uren?

Nu zal het kindje komen, smetteloos,
Je lichte kindje als een witte roos,

Sneeuw witte Kerstroos: wie het heeft gevonden,
Witter dan sneeuw worden zijn rode zonden.

Prevelen herders in vertedering
Over je kindje nu hun zegening?

Komen nu ook de wijzen uit het Oosten
Om aan je lichte kindje zich te troosten?

DE VLUCHT NAAR EGYPTE

Wat heeft de boze koning je geboden
Soldaat? „Een kind dat lacht om mijn geweld
Is door de wijzen uit een ster gemeld:
Zoek mij dat kind, soldaat, om het te doden.”

Wat maakte je zo grimmig en verwoed,
Soldaat? „Het is mijn dreigen niet ontweken,
Maar het heeft naar mijn blinkend mes gekeken
En blij een wonderlijk nieuw spel vermoed.”

Wat fluister je nu aan zijn ledikant,
Soldaat? „Ik zal je ezeltje gaan tuigen,
Dan gaan wij samen voor een lange tijd
Naar Egypte — dat is een heel ver land....
En alle palmen zullen voor je buigen,
Omdat jouw ezel naar Egypte rijdt.”

SIMEONS LOFZANG

Vrouw, die het kindje in je armen vlijt
En om zijn lichtje ons allen verenigt,
Denk je dat één klein lachje heeft gelenigd
Al onze pijn, voor nu en voor altijd?

Zie toe, want aan de poort der ziel verdedigt
Een engel met een vlammend zwaard dat snijdt
De doortocht tussen tijd en eeuwigheid,
Tot zich in eeuwigheid de tijd ontledigt —

Heer, laat mij nu maar doodgaan, want het Kind
Is mij toch ééns geboren: Straks beginnen
De droeve dagen van de ouderdom,

Wanneer mijn ogen, blind en angstig biddend,
Niet meer herkènnen kunnen spel en mom,
En U doen glimlachen, die feilloos wint —

BRUILOFT TE KANA

O, wee, mijn lief, is dit de opperzaal
Waar wij ons tot het feest zouden verenigen?
Zie ons onder het licht leeg en alleen, en
Vreemd en vermoeid tussen een valse praal —

„Laat ons dan eten en de beker vullen:
Dit is het brood der aarde, neem en eet!
Dit is het bloed der aarde, proef en weet,
Dat wie dit drinken niet verderven zullen.”

O, wee, mijn lief, hoe zal dit hoog festijn
Einden? Want er is niets meer tot verbruik,
Nu ons de nacht in eigen licht begraaft —

„Maar waar Hij aanzit wordt het water wijn,
Die laatste dorst van onze lippen laaft
En koelte schenkt uit deze aarden kruik.”

DE BRON

Wanneer de vrouwen 's avonds aan de bron
Buigen 't moe hoofd, zien zij hun spiegeling
Opwellen uit een koele wiegeling
Van donker water en van rode zon.

Hier is het dat de Meester haar ontmoet,
Die spreekt, totdat zij alles wat zij deden
Zien wellen uit het eeuwige verleden
En reingewassen door het eeuwig bloed —

Want Vader Jakob groef hier in de aarde
En drenkte er zijn kudden en zijn zonen,
Door het heet dorsten van de dag benard:

En Vader Jakob groef hier in de aarde,
Tot hij het ruisen van haar diepten horen
En rusten kon tegen haar donker hart.

WONDERBARE SPIJZIGING

Hij sprak: „Die met mij togen ter woestijn
En om mijn woord hun huis hebben vergeten,
Ik wil niet dat hun hongert: laat hen eten
En nederzitten en verzadigd zijn!”

En wij: „Zend hen dan heen, want het gaat nachten
En leeg is deze plaats, de schare groot:
Wat is een schaamle bete vis en brood
Ten spijsze voor de duizenden die wachten?”

Maar Hij: „Neemt van uw spijs, uw brood en vis,
En doet een ieder aanzitten ter aarde
En gaat als knechten uit en geeft om niet!

Is aan mijns vaders welbereide dis
Niet wat gij deelde meer dan gij bewaarde?
Zamelt in korven wat u overschiet!”

THOMAS

*Thuomas gimâlda . . . : „that is thegnes cust,
that hie mid is frâhon samad fasto gistande,
dôie mid im thar an duom. Duan ûs alla só,
folgon im te thero ferdi . . . Than lêbot ûs
[thoh duom after,
guod uuord for gumon.”*

Heliand

Waakt, nu het onzen ogen donkren gaat,
O allen die aan hem gebonden zijt
Door brood en nood, dat in de zware tijd
Die naakt, gij vast achter zijn vaandel staat.

Dit bid ik, Vriend die ons u volgen laat
En tot uws doods geheimen binnenleidt,
Dat in het duister van de laatste strijd
De harts slag die mij rest u niet verraadt —

Gij die mij straks begraaft, ontvang de gift
Van mijn gebroken lijf, en wil dan spreken:
Zo is het einde van een dienaar groots,

Want op zijn handen staat in vlees gegrift
En op zijn voorhoofd staat met bloed getekend
Het zegel van het sakrament des doods.

LAZARUS

Toen hij weer thuis tussen de zusters zat,
Dacht hij: zit ik hier nu als kind te prijken?
Want alle mensen kwamen naar hem kijken,
Of hij het heus wel was, en hoe hij at —

En droef zochten zijn ogen God, als vroeger,
Tot in de laatste zon, toen God niet kwam,
Maar in zijn schaduw hem van achtren nam:
Was God geweken tussen nu en vroeger? —

Wie van de doden keert, wordt als een kind
Herboren: het gelaat der eeuwigheid
Is een vergeten droom bij het ontwaken.

Als een stem roept om hem wakker te maken,
Een hand tast die de doeken openwindt,
Is hij verschrikt te leven en hij schreit.

PETRUS

De nacht hangt over mijn verkleumde peinzen,
En hurkend aan hun vuur, als een van hen,
Hoor ik gepraat en vragen, maar mijn stem
Blijft ver: zij spuwen op de grond en grijnzen.

En ik buk dieper, en ik wil vergeten,
Dat Hij mij ziet, dat Hij achter mij staat
En om mij lijdt, omdat ik Hem verraad,
In laf gedroom aan een klam vuur gezeten.

En nòg ontwaak ik? Hoor, over de vale
Slaap van de nacht kraaien de eerste hanen!
O toch een morgen, dagend uit het oosten
Met deze eerste schemerende stralen,
Die strijken langs mijn wangen en mijn ogen
Weer wekken tot het licht in dauw van tranen. . . .

WEARY RIVER

*„Now I know that every weary river
meets the sea”*

De rode stroom van het vergevend bloed
Wast onontkoombaar uit de smaad der wonden.
Wie sloeg Hem? Wie heeft zijn gelaat geschonden?
Wie heeft bij de herkenning niet geboet?

Geen die het weet, want die Hem niet verstonden
Zien hoe Hij sterft en wachten aan zijn voet:
De rode stroom van het vergevend bloed
Wast onontkoombaar over alle zonden.

Zie, tussen Hem en ons en jou en mij
Klopt onophoudelijk en ongeneeslijk
Het trage leven als een vege vloed —

Alleen de dood verzoent ons met het leven,
Want er is geen vergaan en geen vergeven
Dan in de stroom van het vergevend bloed.

NICODEMUS

Meester, die ons van God gezonden zijt
En ook de doden weer ten leven wekt,
Als straks de laatste dood mijn ogen dekt,
Zal ik dan leven in Uw eeuwigheid?

Want eeuwigheid is voor die het niet weet,
Het kind, maar die eens wist wordt oud en dort.
Wie die ten tweeden maal geboren wordt?
Wat bleef mij dan een droom van wat Gij deed? —

Dit is het woord van een die tot U kwam
Des nachts, maar die U niet verstond, en ging,
En U zag kruisigen — en die toen droef

Uw dode lichaam in zijn armen nam
En wikkelde in zijn herinnering
En in de geuren van zijn tuin begroef.

EMMAUS

Wanneer ik 's avonds van zijn graf weerkom,
Gaat Hij soms met mij en ik hoor Hem spreken,
Maar ik kan het niet begrijpen en smekend
Vraag ik: zit bij mij aan, want het is nacht....

En in het zachte lamplicht staar ik stom,
Of Een voor mij het brood gebroken heeft
En in zijn zegen mij het teken geeft,
Waar ik al avonden op heb gewacht.

GALILEA

Wij kwamen aan zijn graf: Hij was er niet.
Gods engel zei dat Hij was opgestaan,
Naar Galilea ons was voorgegaan:
Hij was ons voorgegaan, Hij was er niet.

Toen is Hij ons verschenen en zijn stem
Heeft ons dit wonder teken doen verstaan:
Naar Galilea is Hij voorgegaan,
Hij is ons voorgegaan, wij volgen Hem.

Hij is verschenen, maar Hij ging weer heen.
Hij is verschenen en weer heengegaan
Ten hemel, en wij bleven eenzaam staan:
Wij bleven eenzaam, want Hij ging weer heen.

Maar wie met Hem naar Galilea ging
Heeft Hij dit wonder teken doen verstaan:
Hij is ons naar de hemel voorgegaan
Als een vertroostende herinnering.

PAULUS

Ja, ik wil dwaas zijn, ik wil mij beroemen!
Want opgetogen op onaardse wijs
Zag ik met zienloos oog het paradijs
En hoorde woorden die geen mond kan noemen....

Ach, dat ik kermen moet: Heer, dit verraad,
Neem het van mij, dat mij het vlees doet schrijven
En neerdrukt tot de lijfelijkste pijnen,
Alsof een engel mij met vuisten slaat....

Dan Hij: „de doorn waarom gij u verbijt,
En Mij verbidden wilt, is niet tot hoon,
Maar dat hij u herinnert aan de kroon
Van duizend doornen die Ik om u lijd:
Al wat u kwelt, het heeft Mij meer gekweld,
Wat u verheft, het heeft Mij neergeveld.”

DE REISGENOOT

Nog altijd kwelt mij de herinnering
Van eens, eens dat ik naar Damaskus ging.
Ik hoorde niet, maar ik vergeet het niet
Hoe een hel lichten hem opeens omving.

Want altijd blijft in mijn herinnering
Hij, hij die met mij naar Damaskus ging.
Ik weet niet wat hij hoorde, maar ik weet
Dat een hel lichten hem en mij omving.

Nu droom ik van Damaskus en ik zing
Van een hel lichten dat mij eens omving.
Twee gingen naar Damaskus en één hoorde
En één heeft niets dan een herinnering.

DUIZENDJARIG RIJK

Hij wist al lang dat dit het eind zou wezen
En had geduldig op de dood gewacht.
Toen werd de herfst wonderlijk lang en zacht
Zodat het scheen, of het hem deed genezen,

Lengend zijn leven voor een nieuwe zin.
Eén lange herfst hield nog zijn ogen wakker.
Bijna onmerkbaar werd zijn lichaam zwakker
En toen de winter aankwam sliep hij in.

Dit is de laatste droom van alle eeuwen:
Na zoveel zomers van begeerten zwaar
Een herfst die van herinneringen leeft.

Eén lange herfst duurt nog de tijd en heeft
Een einde, als een droom van duizend jaar
Zachtjes vernevelt in het eeuwig sneeuwen.

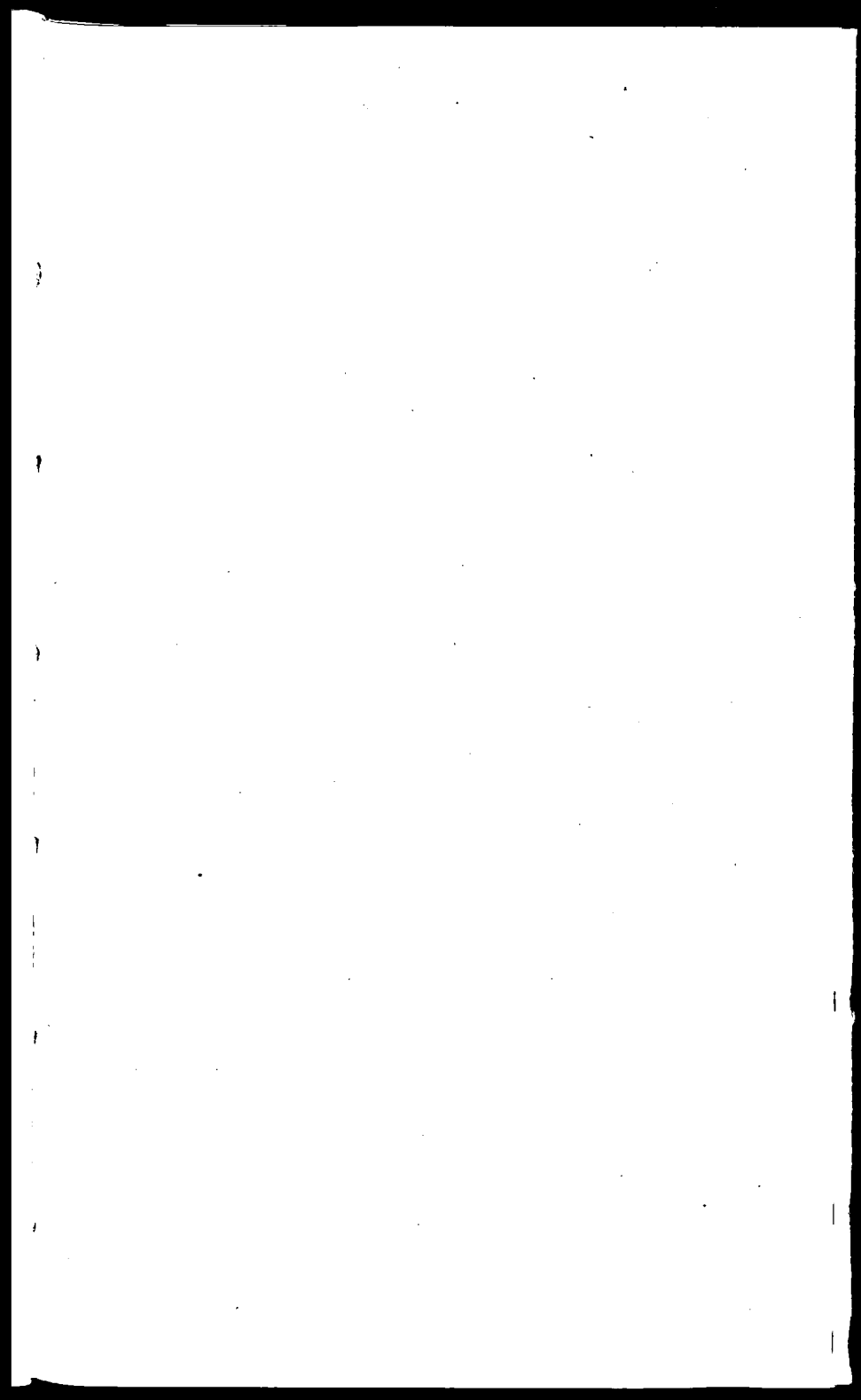
DAG VAN OORDEEL

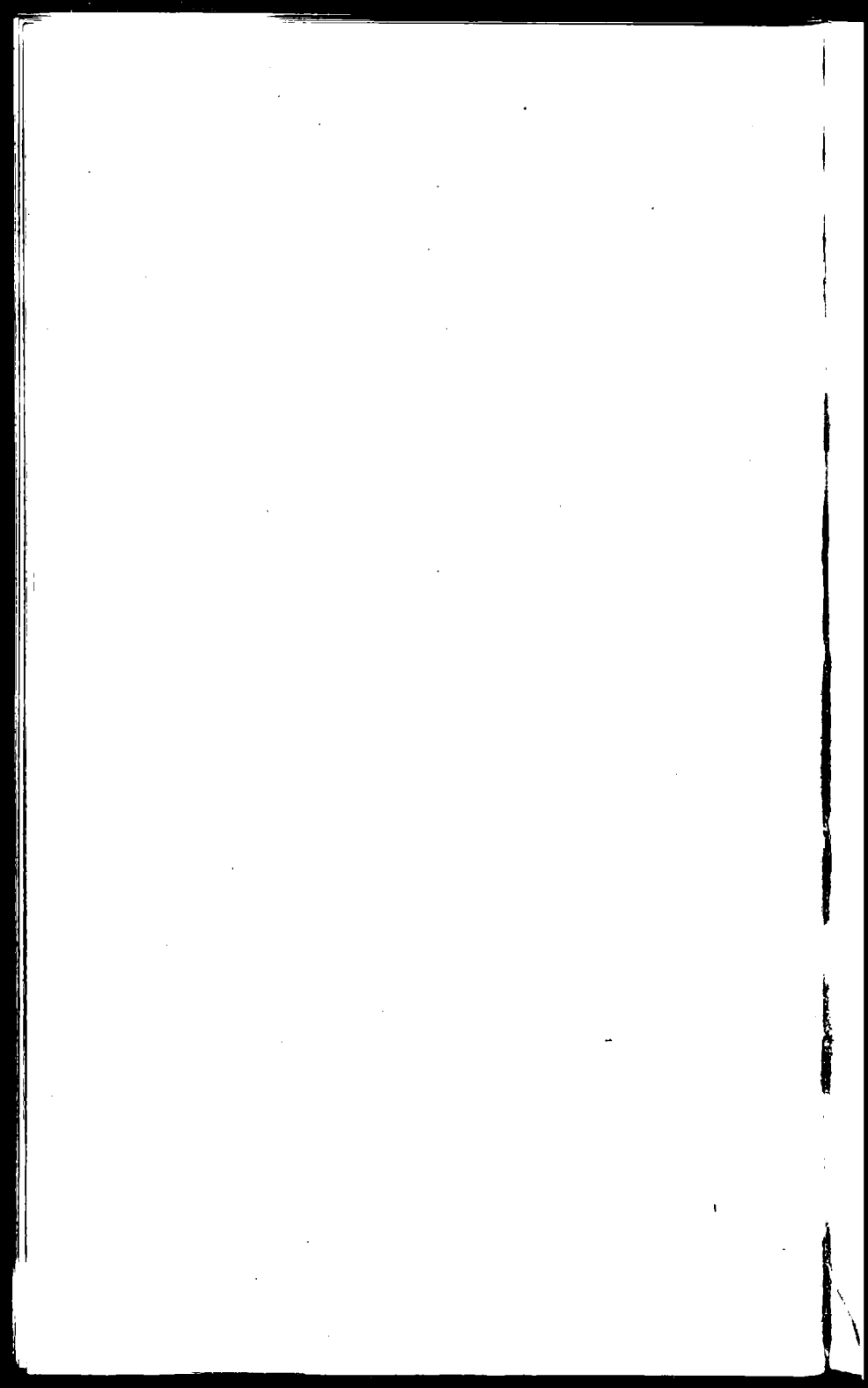
Ik zei: nu is Uw oordeel zeer gewis,
Want gruwelijke zaaiers werden wakker,
Die in de nacht uitstrooiden op Uw akker
Onkruid van oorlog en verdoemenis.

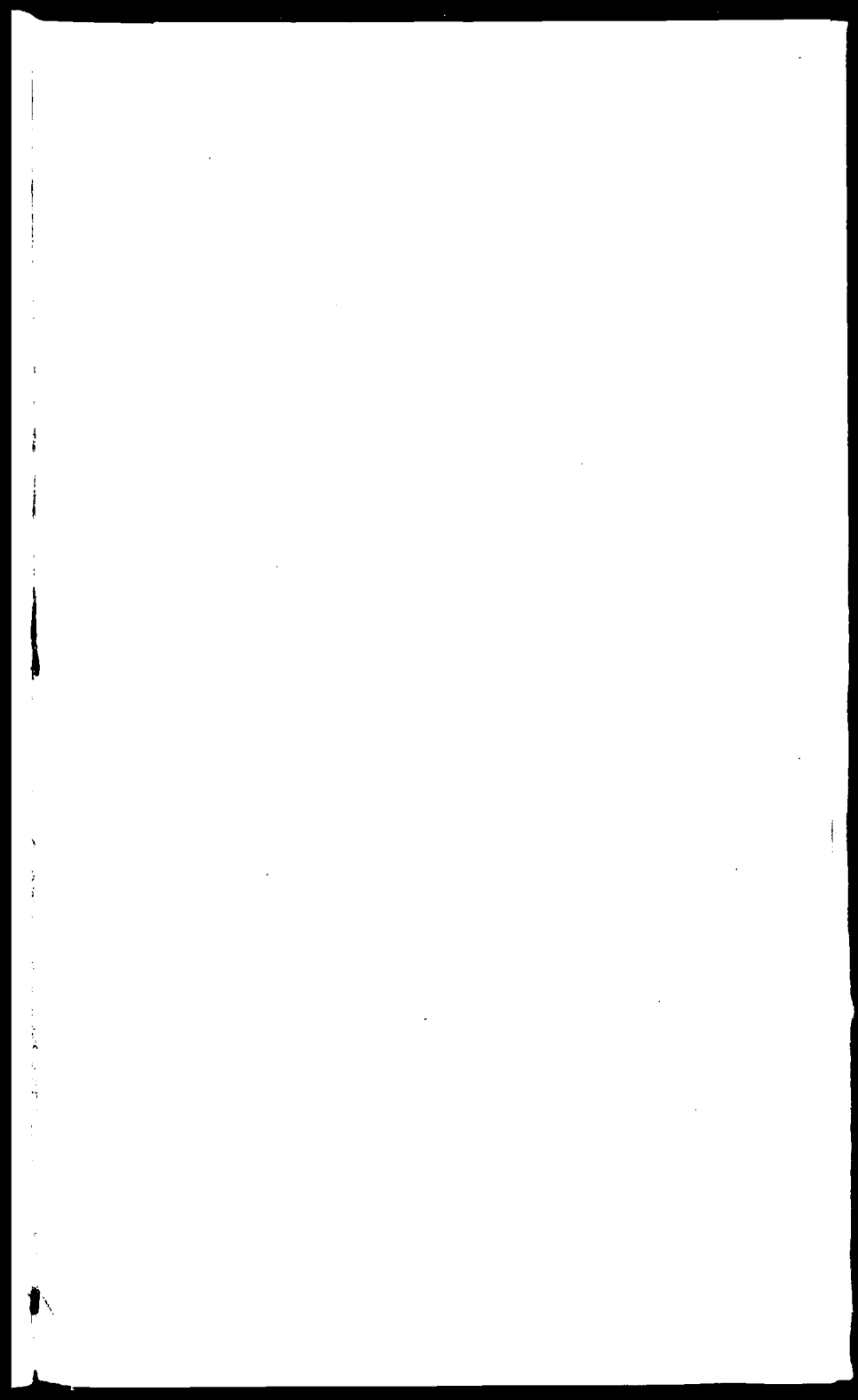
Zal ik nu uitgaan, zal ik tot hen spreken
Van Uw vergelding en de blinde schrik
Van het witzegend eeuwig ogenblik
Waarin de wereld die Gij schiept zal breken? —

Maar Hij zei: Ik wil wachten tot de zaden
Die in mijn grond opschoten tot het hoogste
Gerijpt zijn, want Ik wil gerechtigheid.

Opdat Ik niet het goede met het kwade
Vertrede, laat het opwassen ten oogste:
Ik zal de maaier zenden op mijn tijd.

Van deze bundel Bijbelse Gedichten,
die wegens de tijdsomstandigheden
niet op de normale wijze kon ver-
schijnen, zijn in October¹⁹⁴² door de
drukkerij C.C. Callenbach bij wijze
van „nette drukproef“ 12 exemplaren
gereed gemaakt, bestemd voor
de dichter, de uitgever en enkele
van hun vrienden. Dit exemplaar
wordt genummerd met I en is
bestemd voor de dichter zelf.

14 October 1942.

Muus Jacobsse

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

G.F. CALLENBACH N.V.
UITGEVER NIJKERK

TELEFOON 241 (K 3494)
GIRO 1639

Kn/B

NIJKERK, 13 October 1942

Den Weled. Zeergeleerden Heer
Dr. K. Heeroma,
Toorenveltstraat 32,
O E G S T G E E S T

Zeer geachte Dr. Heeroma,

Van de 12 exemplaren van Uw "Bijbelse Gedichten", die gereed gemaakt zijn als "nette drukproef", doen wij U hierbij een zevental exemplaren toekomen.

Het is buitengewoon jammer dat men na de voorloopige toezegging geen toestemming heeft willen geven voor officieele uitgave van dit werkje.

Op Uw verzoek zenden wij U hierbij de lezing tegelijkertijd terug.

Met vriendelijken groet en de meeste hoogachting,

† G. F. Callenbach N.V.

A. Kerkhofs
Directeur

Bijl.:
7 ex. Bijbelse Gedichten
lezing

